Załącznik
do Uchwały Nr 57/000/2020 Senatu AJP
z dnia 24 listopada 2020 r.

AKADEMIA IM. JAKUBA Z PARADYŻA W GORZOWIE WIELKOPOLSKIM

PROGRAM STUDIÓW

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek studiów:	**Wydział Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego**	
Nazwa kierunku studiów:	**bezpieczeństwo narodowe**	
Poziom studiów:	**studia drugiego stopnia**	
Profil studiów:	**praktyczny**	
Forma/formy studiów:	**stacjonarna, niestacjonarna**	
Język zajęć:	**język polski**	
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta:	**magister**	
Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji:	**7**	
Umiejscowienie kierunku studiów w dziedzinie/dziedzinach oraz dyscyplinie/dyscyplinach naukowych wraz wskazaniem dyscypliny wiodącej oraz procentowy udział liczby punktów ECTS dla dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku:	**Dziedzina nauk społecznych** w dyscyplinie naukowej:	
	nauki o bezpieczeństwie (dyscyplina wiodąca)	**86%**
	nauki prawne	**14%**

1. Wskazanie związku programu studiów z misją Uczelni i jej strategią rozwoju.

Koncepcja i cele kształcenia spójne są z misją i głównymi celami strategicznymi Uczelni. Uwzględnia założenia Strategii Europa 2020 i Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego. W dokumentach strategicznych AJP za priorytet uznano osiągnięcie wysokich wyników w procesie oceny zdolności naukowej Uczelni, na którą składają się m.in. rozwój badań naukowych, rozwój kadry naukowej, poszerzanie i dostosowanie oferty dydaktycznej do potrzeb rynku lokalnego, a także podnoszenia, jakości kształcenia. Mając na uwadze powyższe, wskazuje się, że na WAiBN zbudowano program studiów odpowiadający wymaganiom prawnym i potrzebom faktycznym otoczenia zewnętrznego, podlegający ustawicznemu procesowi doskonalenia na poziomów studiów na II stopniu studiów.

Realizowana na WAiBN koncepcja kształcenia wpisuje się także w edukacyjną, obywatelską społeczną i kulturotwórczą misję AJP. Zarówno koncepcja, jak i cele kształcenia programu studiów merytorycznie są skorelowane z dyscyplinami naukowymi, do których przyporządkowany jest kierunek. Dyscyplinę wiodącą reprezentują nauki o bezpieczeństwie, dodatkową zaś nauki prawne. Program studiów i treści kształcenia odpowiadają ich celom i uwzględniają postęp w badaniach naukowych w tym zakresie oraz zmiany otoczenia społeczno-gospodarczego.

Biorąc pod uwagę powyższe można uznać, że realizowana przez WAiBN koncepcja kształcenia harmonijnie wpisuje się w wyznaczone kierunki rozwoju północnej części województwa lubuskiego. Usytuowanie na jego obszarze instytucji administracji rządowej, a także występujące nasycenie jednostek wojskowych o charakterze operacyjnym, wsparcia i zabezpieczenia (17 Brygada zmechanizowana w 3 lokalizacjach: Międzyrzecz, Wędrzyn, Krosno Odrzańskie; Dywizjon rakietowy w Skwierzynie, Wojskowa Komenda Uzupełnień w Gorzowie Wielkopolskim) oraz wojsk obrony terytorialnej (batalion lekkiej piechoty WOT w Skwierzynie), ujawniło potrzebę rozszerzenia oferty studiów na kierunku i specjalnościach związanych z naukami o bezpieczeństwie. Wpłynęło na to szereg zmian w przepisach i pragmatyce kadrowej m.in. WP, znajdujących odzwierciedlenie w dużym zapotrzebowaniu żołnierzy na podjęcie studiów II stopnia. Są to warunki konieczne do rozwoju zawodowego w bliskim miejscu zamieszkania, pracy i służby.

WAiBN efektywnie realizuje misję i założone cele, podejmując współpracę ze wszystkimi podmiotami sektora bezpieczeństwa narodowego. Tak obrana strategia Wydziału, jako integratora potrzeb i wymiany doświadczeń w wymiarze naukowym i praktycznym, istotnie wspiera interesariuszy zewnętrznych. Jednocześnie, występowanie na terenie północnej części województwa lubuskiego klas o profilu mundurowym, wskazuje na duże zainteresowanie służbą

zawodową w formacjach mundurowych. W tym kontekście można założyć, iż konsekwencją wybranego profilu będzie kontynuacja kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo narodowe*.

2. Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do uzyskania dyplomu oraz ogólna liczba godzin zajęć, z wyszczególnieniem liczby punktów ECTS za zajęcia dydaktyczne, praktykę oraz pracę dyplomową i egzamin dyplomowy.

	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba semestrów	4	4
Liczba punktów ECTS konieczna do uzyskania dyplomu	120	120
Ogólna liczba godzin zajęć	1814	1290
Liczba punktów ECTS za zajęcia dydaktyczne	110 – 72 pkt kontakt bezpośredni (w tym 18 pkt praktyka zawodowa) – 38 pkt praca własna studenta	110 – 50 pkt kontakt bezpośredni (w tym 18 pkt praktyka zawodowa) – 60 pkt praca własna studenta
Liczba punktów ECTS za pracę dyplomową	10	10

3. Ogólne cele kształcenia na studiach drugiego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo narodowe* – profil praktyczny.

Wiedza	CW1	Wyposażenie studenta w wiedzę z zakresu nauk o bezpieczeństwie oraz nauk pokrewnych, w szczególności w odniesieniu do istoty administrowania bezpieczeństwem i porządkiem publicznym, systemów bezpieczeństwa oraz funkcjonowania struktur społecznych w sytuacjach kryzysowych w wymiarze lokalnym, regionalnym i globalnym
	CW2	przekazanie studentom kompleksowej wiedzy z zakresu struktur i funkcjonowania systemu bezpieczeństwa
	CW3	przekazanie studentom wszechstronnej wiedzy z zakresu nauk społecznych oraz różnych gałęzi prawa w wymiarze przydatnym w działalności instytucji, służb, inspekcji i innych jednostek organizacyjnych istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa
	CW4	przekazanie wiedzy z zakresu udziału jednostki w kształtowaniu środowiska bezpieczeństwa oraz podejmowania przez nią czynności organizacyjnych i zarządczych w ramach instytucji, służb, inspekcji i innych podmiotów istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa
	CW5	przekazanie wiedzy na temat różnorodnych koncepcji dotyczących struktur społecznych i politycznych oraz rodzajów więzi społecznych, istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa
	CW6	przekazanie wiedzy na temat procesów dokonujących się we współczesnym świecie, ich analizy oraz prognozowania zmian i rozwiązań w środowisku bezpieczeństwa
	CW7	przekazanie wiedzy o strukturze i o współzależnościach między elementami systemu bezpieczeństwa z uwzględnieniem konieczności jego analizy
Umiejętności	CU1	zdobycie umiejętności analizowania, rozpoznawania, diagnozowania i interpretowania zjawisk społecznych, kulturowych, politycznych, prawnych i ekonomicznych będących przedmiotem zainteresowania bezpieczeństwa
	CU2	zdobycie umiejętności dokonywania wyboru i stosowania właściwych dla sytuacji kryzysowych rozwiązań, odpowiedniego doboru środków, narzędzi

		i metod pracy w celu efektywnego wykonywania zadań w obszarze bezpieczeństwa
	CU3	zdobycie umiejętności posługiwania się normami i regułami prawnymi w celu rozwiązywania problemów i zadań z zakresu bezpieczeństwa
	CU4	zdobycie umiejętności analizowania przyczyn i przebiegu procesów oddziaływujących na bezpieczeństwo oraz formułowania indywidualnych opinii, stawiania hipotez badawczych i ich weryfikowania
	CU5	zdobycie umiejętności pozyskiwania danych oraz doboru metod badawczych do analizowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych, politycznych, prawnych, ekonomicznych i gospodarczych oraz dostosowywania struktur, planów i działań do zmieniającej się sytuacji
	CU6	przygotowanie absolwenta do komunikacji w mowie i piśmie w języku obcym na poziomie B2+, przygotowywania i wygłaszania wystąpień w języku ojczystym i obcym oraz posługiwania się narzędziami informatycznymi
	CU7	przygotowanie absolwenta do samodzielnej analizy i przetwarzania informacji oraz podejmowania decyzji i kierowania zespołami ludzkimi
	CU8	przygotowanie absolwenta do wykonywania zadań zawodowych, krytycznej oceny otaczającej go rzeczywistości, formułowania opinii, proponowania rozwiązań, w tym o charakterze prawnym
Kompetencje	CK1	ukształtowanie postawy społecznej i etycznej opartej na poszanowaniu prawa i wartości moralnych powszechnie akceptowanych w społeczeństwie, w szczególności rozwinięcie wrażliwości na potrzebę zagwarantowania bezpieczeństwa oraz przestrzegania praw i wolności człowieka w sytuacjach kryzysowych
	CK2	wyposażenie w zdolność podejmowania i prowadzenia dyskusji w atmosferze wzajemnego szacunku i zrozumienia dla odmienności poglądów oraz ukształtowanie właściwych standardów pracy w grupie w celu wypracowania oczekiwanych rozwiązań problemów występujących w pracy zawodowej
	CK3	uświadomienie potrzeby i rozwinięcie umiejętności uczenia się przez całe życie
	CK4	przygotowanie do twórczego współdziałania i pracy w grupie
	CK5	wykształcenie krytycznego podejścia oraz zdolności przewidywania i interpretacji obserwowanych zjawisk społecznych, racjonalnego myślenia i przedsiębiorczego działania
	CK6	przygotowanie do uczestnictwa w projektach związanych z bezpieczeństwem
	CK7	wyposażenie w zdolność przewidywania skutków podejmowanych działań zawodowych, w zakresie bezpieczeństwa

4. Wymagania wstępne – konieczne kompetencje kandydatów.

Kandydat ubiegający się o przyjęcie na studia drugiego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo narodowe* - profil praktyczny powinien posiadać tytuł magistra, licencjata, inżyniera lub równorzędny, w tym posiadający dyplom uzyskany za granicą zgodnie zasadami określonymi w uchwale rekrutacyjnej.

5. Opis zakładanych efektów uczenia się dla studiów drugiego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo narodowe* – profil praktyczny:

Tabela odniesienia efektów uczenia się zdefiniowanych dla programu studiów do charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4 – poziomy 6-7				
symbol efektów uczenia się dla kierunku	Nazwa efektów uczenia się	Kod składnika opisu z charakterystyk poziomów w PRK po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4 – poziomy 6-7	Oznaczenie stosownym symbolem czy efekt odnosi się do charakterystyk uniwersalnych, charakterystyk wspólnych, inżynierskich lub nauczycielskich wraz ze wskazaniem kodu dyscypliny	
WIEDZA: absolwent zna i rozumie				
K_W01	ma rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę z zakresu metodologii badań w naukach społecznych, ich miejsca w systemie nauk i w relacjach z innymi naukami	P7U_W P7S_WG	U W	V.3
K_W02	ma rozszerzoną wiedzę na temat struktur, organizacji oraz relacji między instytucjami, służbami, inspekcjami, strażami i innymi jednostkami organizacyjnymi istotnymi z punktu widzenia bezpieczeństwa oraz ich funkcjonowania w ramach struktur życia społecznego i politycznego	P7U_W P7S_WG	U W	V.3
K_W03	ma pogłębioną wiedzę o współzależnościach między elementami struktury systemu bezpieczeństwa w wymiarze narodowym i międzynarodowym, społecznym i kulturowym	P7U_W P7S_WG	U W	V.3
K_W04	ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę na temat struktur i relacji zachodzących między pozarządowymi organizacjami na rzecz bezpieczeństwa kraju a administracją publiczną	P7U_W P7S_WG	U W	V.3
K_W05	zna rodzaje więzi społecznych istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa, potrafi określić wpływ na sprawność systemu kierowania, administrowania i zarządzania system bezpieczeństwa	P7U_W P7S_WG	U W	V.3
K_W06	ma pogłębioną wiedzę na temat człowieka jako podmiotu uczestniczącego w procesie kształtowania etyki i kultury środowiska bezpieczeństwa oraz o historycznych, kulturowych, technicznych i międzynarodowych uwarunkowań bezpieczeństwa	P7U_W P7S_WG	U W	V.3
K_W07	ma pogłębioną wiedzę na temat analizowania i prognozowania zjawisk i procesów społecznych w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa	P7U_W P7S_WG	U W	V.3
K_W08	ma wiedzę na temat rozwiązywania problemów prawnych w zakresie bezpieczeństwa narodowego, międzynarodowego oraz systemu nadzoru nad sektorem bezpieczeństwa w państwie	P7U_W P7S_WG	U W	V.7
K_W09	zna i rozumie istotę regionalizmu i instytucjonalizacji bezpieczeństwa, rozumie wpływ integracji regionalnej na zmiany w strukturze bezpieczeństwa państwa oraz geograficzne uwarunkowania bezpieczeństwa	P7U_W P7S_WG	U W	V.3

	narodowego i międzynarodowego			
K_W10	ma pogłębioną wiedzę na temat wybranych struktur i instytucji społecznych, ich historycznej ewolucji, w szczególności związanych z bezpieczeństwem państwa	P7U_W P7S_WG	U W	V.3
K_W11	zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady nauk prawnych w działaniach na rzecz bezpieczeństwa prawnego zbiorowości i jednostek	P7U_W P7S_WK	U W	V.3, V.7
K_W12	wykorzystuje odpowiednie modele teoretyczne do opisów i analizowania zjawisk zachodzących w obszarze bezpieczeństwa	P7U_W P7S_WG	U W	V.3
K_W13	dysponuje wiedzą niezbędną do organizowania i zarządzania strukturami bezpieczeństwa narodowego w podmiotach państwowych, prywatnych i organizacjach społecznych i wykazuje się przedsiębiorczością w tym zakresie	P7U_W P7S_WK	U W	V.3
UMIEJĘTNOŚCI: absolwent potrafi				
K_U01	interpretuje różnego rodzaju zjawiska społeczne istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa	P7U_U P7S_UW	U W	V.3
K_U02	wykorzystuje wiedzę teoretyczną, pozyskuje dane do analizowania, weryfikacji i formułowania opinii oraz rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów, a także innowacyjnie wykonuje zadania w nieprzewidzianych warunkach	P7U_U P7S_UW	U W	V.3
K_U03	posiada umiejętności obserwowania, wytwarzania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych przy użyciu różnych źródeł oraz ich interpretacji z punktu widzenia problematyki bezpieczeństwa	P7U_U P7S_UW	U W	V.3
K_U04	analizuje przyczyny, przebieg procesów i zjawisk społecznych, rozwój zagrożeń dla bezpieczeństwa, formułuje własne opinie na ten temat oraz stawia proste hipotezy badawcze i je weryfikuje	P7U_U P7S_UW	U W	V.3
K_U05	samodzielnie wybiera i stosuje właściwy dla sytuacji kryzysowej i zagrożenia bezpieczeństwa sposób postępowania, potrafi dobierać środki, metody pracy w celu efektywnego wykonywania pojawiających się zadań zawodowych	P7U_U P7S_UU	U W	V.3
K_U06	posługuje się w sposób pogłębiony normami i regułami organizacyjnymi umożliwiającymi rozwiązanie konkretnie postawionego problemu właściwego dla kierunku bezpieczeństwo	P7U_U P7S_UW	U W	V.7
K_U07	sprawnie posługuje się wybranymi ujęciami teoretycznymi i wykorzystuje strategie, rozwój techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny podejmowanych działań praktycznych w dziedzinie bezpieczeństwa	P7U_U P7S_UW, P7S_UU	U W	V.3
K_U08	rozumie potrzebę dbania o kondycję fizyczną i znaczenie sprawności fizycznej w wykonywaniu zadań zawodowych w instytucjach, służbach, inspekcjach, strażach i innych jednostkach organizacyjnych istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa	P7U_U P7S_UU	U W	V.3
K_U09	proponuje oryginalne rozwiązania złożonych sytuacji kryzysowych i zagrożeń bezpieczeństwa oraz prognozuje przebieg ich rozwiązania a także	P7U_U P7S_UO, P7S_UU	U W	V.3

	przewiduje skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych			
K_U10	trafnie dobiera metody badawcze niezbędne do opracowywania dokumentów w zakresie przygotowania i zarządzania bezpieczeństwem narodowym	P7U_U P7S_UW	U W	V.3
K_U11	uwzględnia ryzyko i przewiduje skutki podejmowanych decyzji opierając się na zdobytej wiedzy teoretycznej i empirycznej w dyscyplinie nauk prawnych	P7U_U P7S_UW	U W	V.7
K_U12	ma umiejętności rozumienia analizowania i pogłębionej oceny sytuacji kryzysowych oraz zagrożeń bezpieczeństwa	P7U_U P7S_UW	U W	V.3
K_U13	posiada pogłębioną umiejętność wygłaszania i formułowania na piśmie tez i poglądów w języku polskim i obcym	P7U_U P7S_UK	U W	V.3
K_U14	posiada pogłębioną umiejętność przygotowania wystąpień ustnych w języku polskim i obcym w zakresie terminologii związanej z naukami o bezpieczeństwie	P7U_U P7S_UW, P7S_UK	U W	V.3
K_U15	komunikuje się w mowie i piśmie w języku obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie terminologii związanej z naukami o bezpieczeństwie	P7U_U P7S_UK	U W	V.3
K_U16	potrafi samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie oraz potrafi ukierunkować innych w tym zakresie	P7U_U P7S_UU	U W	V.3
K_U17	potrafi kierować pracą zespołu	P7U_U P7S_UO	U W	V.3
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: absolwent jest gotów do				
K_K01	biorąc udziału w życiu społecznym oddziałuje na proces uczenia się innych osób	P7U_K P7S_KO	U W	V.3, V.7
K_K02	rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie oraz konieczność ciągłego rozwoju osobowego i zawodowego	P7U_K P7S_KK	U W	V.3, V.7
K_K03	potrafi inspirować do współdziałania inne osoby w procesie uczenia się	P7U_K P7S_KK, P7S_KO	U W	V.3, V.7
K_K04	potrafi współpracować w grupie i przyjmować w niej różne role także w sytuacjach kryzysowych	P7U_K P7S_KK, P7S_KO	U W	V.3
K_K05	akceptuje i szanuje odmienne od własnych poglądy i potrafi prowadzić polemikę z innymi w sposób etyczny i kulturalny z poszanowaniem prawa innych do wyrażania i eksponowania własnych przekonań i systemów wartości	P7U_K P7S_KR	U W	V.3
K_K06	potrafi odpowiednio określić priorytety w realizacji zadań wyznaczonych przez siebie lub inne osoby	P7U_K P7S_KO	U W	V.3, V.7
K_K07	jest przygotowany do zdefiniowania własnych kompetencji oraz kompetencji innych osób określających ich miejsce i rolę na rynku pracy oraz dylematów związanych z wykonywanym zawodem	P7U_K P7S_KO	U W	V.7
K_K08	potrafi przewidywać skutki swojej aktywności i działalności	P7U_K P7S_KO	U W	V.3, V.7

K_K09	potrafi interpretować społeczne procesy i przewidywać ich konsekwencje	P7U_K P7S_KO	U W	V.3
K_K10	potrafi uczestniczyć w przygotowaniu projektów w zakresie bezpieczeństwa	P7U_K P7S_KO	U W	V.3, V.7
K_K11	wykazuje tolerancje na różnice etniczne, kulturowe, światopoglądowe i religijne w swojej działalności społecznej	P7U_K P7S_KO, P7S_KR	U W	V.3, V.7
K_K12	potrafi samodzielnie i krytycznie uzupełniać wiedzę i umiejętności, rozszerzone o wymiar interdyscyplinarny	P7U_K P7S_KK	U W	V.3, V.7
K_K13	docenia znaczenie i znajomość prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem narodowym	P7U_K P7S_KK	U W	V.7
K_K14	potrafi komunikować się w mowie i piśmie w języku obcym w zakresie terminologii związanej z naukami o bezpieczeństwie	P7U_K P7S_KK	U W	V.3
K_K15	potrafi zracjonalizować działania jednostek i grup społecznych w sytuacjach kryzysowych	P7U_K P7S_KO, P7S_KR	U W	V.3
K_K16	potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	P7U_K P7S_KO	U W	V.3, V.7

Objaśnienie stosowanych skrótów:

Symbol efektu uczenia się dla kierunku - kolumna 1		
litera K	dla wyróżnienia, że chodzi o efekty kierunkowe	
znak _	podkreślnik	
litera W	dla oznaczenia kategorii efektów – wiedza	
litera U	dla oznaczenia kategorii efektów – umiejętności,	
litera K	dla oznaczenia kategorii efektów – kompetencje społeczne,	
01, 02 i kolejne	numer efektu w obrębie danej kategorii, zapisany w postaci dwóch cyfr (numery należy poprzedzić cyfrą 0)	
Uniwersalne charakterystyki poziomów PRK (pierwszego stopnia) – kolumna 3		
P	poziom PRK (6-7)	
U	charakterystyka uniwersalna	
W	wiedza	
U	umiejętności	
K	kompetencje społeczne	
Charakterystyki poziomów PRK typowe dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego (drugiego stopnia) - kolumna 3		
P	poziom PRK (6-7)	
S	charakterystyki typowe dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego	
W (wiedza)	**G**	zakres i głębia
	K	kontekst

U (umiejętności)	**W**	wykorzystanie wiedzy
	K	komunikowanie się
	O	organizacja pracy
	U	uczenie się
K (kompetencje społeczne)	**K**	oceny
	O	odpowiedzialność
	R	rola zawodowa
Właściwy kod dyscypliny określony w *Wykazie dziedzin nauki/sztuki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych*, stanowiącym załącznik nr 2 do Zarządzenia Nr 81/0101/2018 Rektora AJP z dnia 17 września 2018 r. w sprawie informacji o uprawianej dyscyplinie naukowej – kolumna 4		
V.3	nauki o bezpieczeństwie	
V.7	nauki prawne	
Oznaczenia uniwersalne		
U	oznaczenie uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji – poziomy 6-7, o których mowa w pkt 2 – kolumna 4	
W	oznaczenie charakterystyki drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji – poziomy 6-7 wspólnych dla wszystkich kierunków studiów - kolumna 4	
inż.	oznaczenie kwalifikacji obejmujących kompetencje inżynierskie – kolumna 4	
naucz	oznaczenie kwalifikacji obejmujących kompetencje nauczycielskie – kolumna 4	

6. Matryca efektów uczenia się.

Matryca efektów uczenia się dla programu studiów na kierunku *bezpieczeństwo narodowe* określa relację między efektami uczenia się zdefiniowanymi dla programu studiów (efekty kierunkowe) a efektami uczenia się zdefiniowanymi dla poszczególnych przedmiotów. Matryca efektów uczenia się dla programu studiów pierwszego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo narodowe* pozwala stwierdzić, iż realizacja treści programowych zapewnia osiągnięcie założonych efektów uczenia się. Wszystkie kierunkowe efekty uczenia się są zbieżne z efektami zdefiniowanymi dla poszczególnych przedmiotów dla programu studiów na kierunku *bezpieczeństwo narodowe*. Matryca stanowi **załącznik nr 1.**

7. Plan studiów.

Plany studiów na kierunku *bezpieczeństwo narodowe* zawierają informacje na temat realizacji poszczególnych przedmiotów w układzie semestralnym, ich wymiarze godzinowym, formach i przypisanych im punktach ECTS – oddzielnie dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Plany studiów na kierunku *bezpieczeństwo narodowe* obejmują wykaz przedmiotów z ich podziałem na przedmioty podstawowe, przedmioty kierunkowe oraz przedmioty specjalnościowe, które tworzą moduł przedmiotów wybieralnych. Plan studiów stacjonarnych stanowi **załącznik nr 2,** studiów niestacjonarnych **– załącznik nr 3.**

8. Karty poszczególnych przedmiotów/modułów kształcenia uwzględniające sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiąganych przez studentów.

Weryfikacja efektów uczenia się odbywa się poprzez: ocenę prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych, ocenę odbytych praktyk oraz ocenę procesu dyplomowania, na który składa się ocena z pracy dyplomowej oraz z egzaminu dyplomowego. Na każdej karcie przedmiotu wskazano metody oceniania każdego z efektów uczenia się z zakresu wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Z programem każdego przedmiotu, literaturą oraz sposobami oceniania studenci zapoznawani są na pierwszych zajęciach. Metody sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia przez studentów założonych efektów uczenia się są na Wydziale Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego podzielone na metody formujące oraz metody podsumowujące.

Ocena formująca przeprowadzana w trakcie zajęć pozwala przekazać studentom informacje o stopniu realizacji efektów uczenia się, pozwala to także na zaplanowanie procesu uczenia się. Ocenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się dla danego przedmiotu służy ocena podsumowująca.

Metody sprawdzania i oceniania określone na Wydziale Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego		
Metody formujące	**F1**	**Sprawdzian**: – ustny, – sprawdzian pisemny w formie opisowej, – sprawdzian pisemny w formie testowej zamkniętej, – sprawdzian pisemny w formie testowej z elementami opisu, – sprawdzian praktyczny umiejętności.
	F2	**Obserwacja/aktywność**: – obserwacja poziomu przygotowania do zajęć, – ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć, – ocena ćwiczeń wykonywanych jako praca własna, – weryfikacja zapoznania się z literaturą, – obserwacja pracy w grupach.
	F3	**Praca pisemna**: – przygotowanie pisemnej wypowiedzi na pod-stawie materiału źródłowego, – przygotowanie referatu lub prezentacji, – ćwiczenia pisemne sprawdzające poziom umiejętności samodzielnej interpretacji tekstu, – przygotowanie eseju lub innej swobodnej formy wypowiedzi pisemnej, – przygotowanie raportu na określony temat lub innej formy pisemnej o charakterze sprawozdawczym z elementami badań własnych.
	F4	**Wypowiedź/wystąpienie**: – dyskusja, – sposób prezentacji prac pisemnych, – sposób prezentacji multimedialnej z komentarzem, – formułowanie dłuższej wypowiedzi ustnej na wybrany temat, – debata, – ustne rozwiązywanie problemu w oparciu o konkretny stan faktyczny, – ustna interpretacja tekstu,

		– ustna analiza projektu.
	F5	**Ćwiczenia praktyczne**: – przygotowanie projektu w oparciu o konkretne założenia, – przygotowanie dokumentów lub pism przydatnych w pracy zawodowej, – analiza i rozstrzygnięcie stanów faktycznych, – przeprowadzanie symulacji lub inscenizacji.
	F6	**Zaliczenie praktyki:** przebieg praktyki odzwierciedlony w karcie praktyki, złożonej w aktach osobowych studenta
Metody podsumowujące	**P1**	**Egzamin**: – ustny, – pisemny w formie opisowej, – pisemny w formie testowej zamkniętej, – pisemny w formie testowej z elementami opisu, – dwustopniowy (ustny i pisemny), – dwustopniowy (pisemny i praktyczny), – złożony (ustny albo pisemny w formie opisowej, względnie testowej, z uwzględnieniem stopnia aktywności studenta na etapie oceny formującej, egzaminator określa wartość aktywności dla oceny końcowej).
	P2	**Zaliczenie**: – ustne, – pisemne w formie opisowej, – pisemne w formie testowej zamkniętej – pisemne w formie testowej z elementami opisu, – dwustopniowe (ustne i pisemne), – dwustopniowe (pisemne i praktyczne), – złożone (ustne albo pisemne w formie opisowej, względnie testowej, z uwzględnieniem stopnia aktywności studenta na etapie oceny formującej, egzaminator określa wartość aktywności dla oceny).
	P3	**Praca pisemna**: – projekt, – referat, – esej lub inna form swobodnej wypowiedzi pisemnej, – raport lub inna forma wypowiedzi pisemnej o charakterze sprawozdawczym z elementami badań własnych, – prezentacja.
	P4	**Ocena praktyki:** opinia pracodawcy lub samoocena studenta odzwierciedlona w karcie praktyki, złożonej w aktach osobowych studenta
	P5	**Ocena pracy dyplomowej**
	P6	**Egzamin dyplomowy**

Opis poszczególnych przedmiotów uwzględnionych w programie studiów dla studiów drugiego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo narodowe* – profil praktyczny zawierają karty przedmiotów, które stanowią **załącznik nr 4** oraz znajdują się na stronie internetowej Uczelni: www.ajp.edu.pl.

9. Wymiar, zasady i forma odbywania praktyki wraz z kartą praktyki.

Studenci studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, odbywający studia drugiego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo narodowe* – profil praktyczny są zobowiązani do odbycia praktyki zawodowej w wymiarze 480 h (po 320 h / 160 h w semestrze II / III). Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk wynosi 18 pkt (12 ECTS w II sem./ 6 ECTS

w III sem.).

Studenckie praktyki zawodowe są obowiązkowe, stanowią integralną część planu studiów oraz procesu kształcenia studentów Wydziału Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego i podlegają obowiązkowemu zaliczeniu. Praktyki realizowane są w różnych instytucjach i przedsiębiorstwach dających gwarancję zrealizowania założeń programowych praktyki. Student odbywa praktykę w wybranej przez siebie instytucji przyjmującej na podstawie porozumienia wydanego przez Uczelnię. Porozumienie podpisywane jest przez osobę reprezentującą instytucję przyjmująca i przez opiekuna praktyk.

Praktykę zawodową zalicza opiekun praktyk po złożeniu przez studenta karty praktyki zawodowej, która stanowi poświadczenie odbycia przez studenta praktyki, zawiera opinię osoby nadzorującej przebieg praktyki studenckiej oraz samoocenę praktyki dokonaną przez studenta.. Praktyka jest zaliczana bez oceny. Opiekun praktyk może sprawdzić przebieg praktyki studenta w miejscu jej odbywania.

Praktyki realizowane są w różnych instytucjach i przedsiębiorstwach dających gwarancję zrealizowania założeń programowych praktyki. Podstawą realizacji praktyki jest porozumienie zawierane między Uczelnią a instytucją przyjmującą na praktykę. Wybór miejsca odbycia praktyki należy do studenta. Miejsce odbywania praktyki przez studenta musi uzyskać akceptację opiekuna praktyk.

Tygodniowy czas pracy studenta odbywającego praktykę jest zgodny z podstawowym systemem czasu pracy określonym w art. 129 § 1 kodeksu pracy. Praca w godzinach nadliczbowych, w nocy, w soboty, niedziela i święta może być wykonywana przez studenta jedynie za jego zgodą.

Istnieje możliwość odbycia praktyki za granicą. Dokumenty kierujące na praktykę za granicą wydawane są w języku polskim. Warunkiem jej zaliczenia jest przedłożenie przez studenta dokumentów obowiązujących w uczelni przetłumaczonych na język polski przez tłumacza przysięgłego. Koszty związane z praktyką zagraniczną w całości pokrywa student.

Do obowiązków opiekuna studenckich praktyk zawodowych należy m.in. opracowanie programów praktyk .

Szczegółowe zasady odbywania i zaliczania praktyk na studiach drugiego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo narodowe* – profil praktyczny reguluje Regulamin Praktyk Zawodowych oraz Program Praktyk Zawodowych Wydziału Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego, stanowiące **załącznik nr 5.** Regulamin i program praktyk znajdują się również na stronie internetowej Uczelni: www.ajp.edu.pl.

10. Wymogi związane z ukończeniem studiów i uzyskaniem dyplomu.

Student – po uzyskaniu zaliczeń wszystkich przedmiotów i odbyciu praktyk zawodowych, złożeniu wszystkich egzaminów przewidzianych planem studiów – staje się absolwentem Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim.

Student zobowiązany jest do wykonania i obrony pracy dyplomowej. Ogólne zasady dotyczące pracy dyplomowej oraz warunków przeprowadzania egzaminów dyplomowych zostały określone w Regulaminie Studiów Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim stanowiącym załącznik do Uchwały Nr 19/000/2019 Senatu AJP z dnia 16 kwietnia 2019 r., Zasady obrony pracy dyplomowej w Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim reguluje Zarządzenie nr 6/0101/2019 Rektora AJP z dnia 31 stycznia 2019 r. w sprawie prac dyplomowych i egzaminów dyplomowych na studiach prowadzonych w Akademii im. Jakuba z Paradyża.

Szczegółowe informacje dotyczące trybu przeprowadzania egzaminu dyplomowego oraz określające standardy pracy dyplomowej na Wydziale Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego znajdują się stronie internetowej Uczelni: www.ajp.edu.pl.

11. Wskaźniki ilościowe charakteryzujące program studiów.

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba punktów ECTS/liczba godzin	%
1.	Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób oraz studentów	72 pkt stacjonarne 50 pkt niestacjonarne	60 42
2.	Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć o charakterze praktycznym, w tym zajęć laboratoryjnych i projektowych	78	65,0
3.	Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z obszaru nauk humanistycznych i nauk społecznych, nie mniejszą niż 5 punktów ECTS – w przypadku kierunków studiów przypisanych do obszarów innych niż odpowiednio nauki humanistyczne i nauki społeczne	3	2,50
4.	Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych	18	15,0
5.	Wymiar praktyk zawodowych	480 godz.	-
6.	Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru:	50	41,66
	Przedmioty modułu obieralnego	31	25,83
	Seminarium dyplomowe i praca dyplomowa	19	15,83

12. Moduły kształtujące umiejętności praktyczne.

Program studiów drugiego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo narodowe* - profil praktyczny obejmuje moduły zajęć powiązane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS, służące zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych.

Lp.	Nazwa przedmiotu/modułu zajęć		Forma/ formy zajęć	Liczba godzin		Liczba punktów ECTS
				Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**	
1.	Komunikacja interpersonalna w zarządzaniu kryzysowym		ćw.	15	8	**1**
2.	Prognozowanie i symulacja zagrożeń		w/ćw.	15/15	10/8	**2**
3.	Zarządzanie logistyką w sytuacjach kryzysowych		w/ćw.	30/15	16/12	**3**
4.	Zarządzanie kryzysowe z zastosowaniem gier sztabowych		w/ćw.	30/30	16/20	**4**
5.	Seminarium dyplomowe i napisanie pracy dyplomowej		ćw.	90	54	**19**
6.	Praktyki zawodowe		ćw.	480	480	**18**
7.	Przedmioty modułu obieralnego **Administrowanie Bezpieczeństwem i Porządkiem Publicznym**	System ochrony osób i mienia w RP	w/ćw.	30/15	15/12	**3**
		Bezpieczeństwo ekonomiczne	w	15	9	**1**
		Terroryzm a bezpieczeństwo narodowe	w/ćw.	30/15	15/12	**3**
		Prawne podstawy funkcjonowania państwa w stanach nadzwyczajnych	w/ćw.	30/30	18/18	**4**
		Bezpieczeństwo stosunku pracy w Polsce i UE	w/ćw.	30/15	15/12	**3**
		Bezpieczeństwo infrastruktury krytycznej	w/ćw.	30/30	16/20	**4**
		Zagrożenia cywilizacyjne	ćw.	45	27	**3**
		Ochrona praw człowieka w stanach nadzwyczajnych	w/ćw.	30/30	18/18	**4**
		Siły zbrojne, policja, PSP w zwalczaniu zagrożeń i wyzwań	ćw.	45	27	**3**
		Programy zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa	ćw.	45	27	**3**

8.	Przedmioty modułu obieralnego **Służby Państwowe w Systemie Bezpieczeństwa**	Międzynarodowa współpraca służb bezpieczeństwa	w/ćw.	30/15	15/12	**3**
		Bezpieczeństwo publiczne	w/ćw.	30/15	15/12	**3**
		Wspólna polityka bezpieczeństwa i obrony UE	w/ćw.	30/15	15/12	**3**
		Prawo policyjne	w/ćw.	30/15	15/12	**3**
		Bezpieczeństwo prawne rodziny i dziecka	w/ćw.	15/15	10/8	**2**
		Straż graniczna i celna w systemie bezpieczeństwa	w/ćw.	30/30	18/18	**4**
		Ochrona cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych	ćw.	45	27	**3**
		Bezpieczeństwo informacji we współczesnych organizacjach	ćw.	45	27	**3**
		Ochrona danych osobowych	ćw.	45	27	**3**
		Organizacja i zadania służb specjalnych	w/ćw.	30/30	18/18	**4**
9.	Przedmioty modułu obieralnego **Zarządzanie Bezpieczeństwem Państwa i Sytuacjami Kryzysowymi**	Środki ochrony przed bronią masowego rażenia	w/ćw.	30/15	15/12	**3**
		System ratownictwa medycznego w Polsce	w/ćw.	30/15	15/12	**3**
		Działania psychologiczne w sytuacjach kryzysowych	w/ćw.	15/15	10/8	**2**
		Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy	w/ćw.	30/15	15/12	**3**
		Kryminologia z wiktymologią	w/ćw.	30/15	15/12	**3**
		Systemy teleinformatyczne w zarządzaniu kryzysowym	ćw.	45	27	**3**
		Komunikacja w zarządzaniu kryzysowym	ćw.	45	27	**3**
		Ochrona ludności. Podstawy planowania cywilnego	ćw.	45	27	**3**
		Migracje w polityce bezpieczeństwa państwa i UE	w/ćw.	30/30	18/18	**4**
		Mniejszości narodowe i etniczne a bezpieczeństwo	w/ćw.	30/30	18/18	**4**

Razem:	**1185**	**903**	**78**

13. Możliwość zatrudnienia absolwentów.

Realizacja wszystkich efektów uczenia się przez studenta na kierunku *bezpieczeństwo narodowe* studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym powinna ułatwić absolwentowi podjęcie pracy w charakterze pracowników cywilnych lub funkcjonariuszy między innymi w jednostkach służb specjalnych, Biurze Ochrony Rządu, Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej i Siłach Zbrojnych RP oraz wypełniać zadania wpływające na bezpieczeństwo przedsiębiorstw i organizacji pozarządowych w tym pracujących w nich ludzi.

Wybór specjalności pozwoli absolwentowi wyspecjalizować się w:

1) *administrowaniu bezpieczeństwem i porządkiem publicznym* - specjalność przygotowuje absolwentów do zatrudnienia na stanowiskach związanych z administrowaniem bezpieczeństwem i porządkiem publicznym. Absolwent winien potrafić w sposób praktyczny rozwiązywać problemy kreowania bezpieczeństwa na szczeblu gminy, powiatu, województwa oraz w urzędach administracji centralnej, pracować w zespole oraz kierować strukturami funkcjonalnymi tworzonymi dla wykonania określonych zadań obronnych, znać zasady funkcjonowania podsystemów: pozamilitarnego i kierowania oraz posiadać orientacje w zakresie funkcjonowania podsystemu militarnego, umieć sprawować funkcje analityczne i instruktorskie w organizacjach pozarządowych, których działalność statutowa oscyluje w obszarze bezpieczeństwa. Posiadać wiedzę, umiejętności i kompetencje pozwalającą na podjęcie pracy w organizacjach powołanych dla wzmacniania porządku publicznego, osób i mienia, tworzonych przez organy samorząd terytorialnego, a także w obszarze przedsiębiorstw niepublicznych w zakresie bezpieczeństwa ekonomicznego, ochrony prawa człowieka, ochrony własności intelektualnej. Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne winny pozwolić na zrealizowanie ścieżki kariery pozwalającej na zajmowanie średnich stanowisk w urzędach i organizacjach pracujących na rzecz administrowania bezpieczeństwem i porządkiem publicznym
2) *służbach państwowych w systemie bezpieczeństwa* – specjalność przygotowuje absolwentów do pracy w sektorze państwowym i prywatnym realizującym zadania w sferze bezpieczeństwa. Specjalność merytoryczne i praktyczne przygotowuje absolwenta do podjęcia pracy w służbach i inspekcjach realizujących zadania w sferze bezpieczeństwa narodowego potrafiącego w sposób kreatywny rozwiązywać problemy i zadania związane bezpośrednio z bezpieczeństwem publicznym, bezpieczeństwem prawnym rodziny i dziecka, bezpieczeństwem cybernetycznym, bezpieczeństwem informacji, ochroną danych

osobowych, współpracą międzynarodową służb specjalnych jak i ich organizacją i zadaniami.

3) *zarządzaniu bezpieczeństwem państwa i sytuacjami kryzysowymi* – specjalność przygotowuje absolwentów do pracy dla sektora państwowego i prywatnego realizującego zadania w sferze zarządzania bezpieczeństwem wewnętrznym i zarządzania sytuacjami kryzysowymi w różnych sektorach odpowiedzialnych za ochronę ludzi. Studenci uzyskują niezbędną wiedzę umiejętności i kompetencje związane m.in. z Krajowym Systemem Ratowniczo-Gaśniczym, systemem ratownictwa medycznego, ochroną cywilną ludności, ochroną przez bronią masowego rażenia, migracjami i mniejszościami narodowymi w polityce bezpieczeństwa państwa, problemami kryminologicznymi i wiktymologicznymi, działaniami psychologicznymi, komunikacją i w wykorzystania systemów teleinformacyjnych w sytuacjach zagrożenia i w zarządzaniu kryzysowym.

14. Możliwość dalszego kształcenia.

Absolwenci studiów drugiego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo narodowe* o profilu praktycznym mogą korzystać z szerokiej oferty studiów podyplomowych realizowanych w Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim oraz organizowanych przez inne uczelnie w regionie i poza nim.